

VERGONYA?

La victòria de "Pa negre", una pel·lícula rodada en català, en la gala més important del cinema espanyol, els premis Goya, podria fer pensar als entusiastes de la convivència plurinacional en un horitzó de normalitat i entesa. Més aviat, però, em temo que deu ser l'excepció que confirma una antiga i enquistada regla segons la qual les manifestacions artístiques fetes en català (música, literatura i, per descomptat, cinema) són considerades a Espanya (i també entre el progressisme *multiculti* de casa nostra, que, de tan cosmopolita, creu que el melic del món és a Madrid) com a subproductes que només mereixen un pessic de condescendència.

La potent base literària de l'obra d'Emili Teixidor, unida a l'ambició de la productora Isona Passola i a la sensibilitat del director Agustí Villaronga, han fet possible un film de primera qualitat que no podia ser ignorat per l'acadèmia espanyola del cinema i que caldrà exportar més enllà dels límits peninsulars.

Durant la cerimònia de lliurament dels Goya, el passat 13 de febrer, els premiats es van fer un tip de repartir agraïments. Cada cop que algú pujava a recollir un premi semblava obligat a fer un exhaustiu repàs de tots els amics i parents sense els quals "la pel·lícula no hauria estat possible". Tots van entonar la mateixa lletania que, després del tercer premiat, va començar a fer-se insuportable. Això sí: tot i la gran

quantitat de catalans que agraïen l'ajut d'altres catalans (sovint presents a la sala i, per tant, interpel·lats directament), a ningú no se li va escapar ni un mot en una llengua que no fos intel·ligible per a la totalitat dels concurrents. La correcció política va passar, en tot moment, per davant de la naturalitat.

Qui va desafiar la correcció política va ser Àlex de la Iglesia, que no es va mossegar la llengua quan va fer el seu discurs com a president de l'acadèmia i va carregar contra la llei Sinde mentre mirava la ministra als ulls. Amb un excés de demagògia, De la Iglesia es va erigir com a defensor d'una nova generació d'espectadors que ja no van al cinema i es miren les pel·lícules a través d'internet, des de l'ordinador.

Finalment, l'aparició de l'espontani Jimmy Jump va fer més pena que gràcia, certament. Però pitjor va ser el comentari posterior de l'admirat Andreu Buenafuente, assegurant que "como catalán me avergüenzo del imbécil que acaba de salir".

Calia que utilitzés la seva condició de català per mostrar-se avergonyit d'algú altre? Calia que s'avergonyís d'un fet sobre el qual ell no tenia cap responsabilitat? En tot cas, per què no se n'avergonyia com a home? O, encara més, com a representant de la raça humana? Em pregunto si l'aparició d'un friqui amb barret cordovès hauria fet avergonyir ningú com a espanyol.

De reüll
per Llorenç Capdevila

